

Teoria liczb I

1 Teoria

1. **Definicja.** Mówimy, że a przystaje do b modulo n , jeśli dają takie same reszty z dzielenia przez n . Zapisujemy $a \equiv b \pmod{n}$. **Własności:**
  - $a \equiv a \pmod{n}$
  - $a \equiv b \pmod{n} \Rightarrow b \equiv a \pmod{n}$
  - $(a \equiv b \pmod{n} \wedge b \equiv c \pmod{n}) \Rightarrow a \equiv c \pmod{n}$
  - $(a \equiv b \pmod{n} \wedge c \equiv d \pmod{n}) \Rightarrow (a + c \equiv b + d \pmod{n} \wedge a \cdot c \equiv b \cdot d \pmod{n})$
  - $a \equiv b \pmod{n} \Rightarrow a^m \equiv b^m \pmod{n}$
2. **Twierdzenie** (Algorytm Euklidesa) Dla dowolnych naturalnych $a > b$ jeżeli $m|a$ oraz $m|b$ to $m|(a - b)$. Powtarzając to rozumowanie możemy wyznaczyć $\text{NWD}(a, b)$.
3. **Twierdzenie** (Małe Fermata) Dla dowolnego $a \in \mathbb{Z}$ oraz dla dowolnego $p \in \mathbb{P}$ zachodzi $p|a^p - a$. Jeżeli ponadto $p \nmid a$, to $p|a^{p-1} - 1$
4. **Twierdzenie** (Twierdzenie chińskie o resztach) Niech $n_1, n_2, \dots, n_k \in \mathbb{N}, n_i \perp n_j$ dla $i \neq j$, $a_1, a_2, \dots, a_n \in \mathbb{N}$. Wtedy istnieje dokładnie jedna liczba $a \in \mathbb{N}$, $0 \leq a < n_1 n_2 \dots n_k$ taka, że $a \equiv a_i \pmod{n_i}$

2 Przykłady do twierdzeń

1. Udowodnić, że liczba $93^{93} - 33^{33}$ jest podzielna przez 10.
2. Wyznacz $\text{NWD}(282, 78)$
3. Udowodnij, że jeżeli liczba pierwsza p dzieli liczbę $11 \dots 1$ (p razy), to $p = 3$.
4. Rozwiąż układ kongruencji:

$$\begin{aligned} x &\equiv 0 \pmod{1996} \\ x &\equiv -6 \pmod{1998} \\ x &\equiv -4 \pmod{2000} \\ x &\equiv 0 \pmod{2004} \end{aligned}$$

3 Zadania

1. Udowodnij, że dla liczby pierwszej p oraz liczb całkowitych $a_1, a_2 \dots a_n$ zachodzi

$$p|a_1^p + a_2^p + \dots + a_n^p \iff p|a_1 + a_2 + \dots + a_n \quad (1)$$

2. Wykazać, że dla nieskończenie wielu liczb całkowitych dodatnich n , liczba $1 + 2^{4^n} + 2^{5^n}$ jest złożona.
3. Udowodnij, że równanie $x^{1996} + y^{1998} + z^{2000} = t^{2004}$ ma rozwiązanie w liczbach całkowitych.

4. Dla jakich naturalnych k liczba $k^{k+1} + (k+1)^k$ jest podzielna przez 3?
5. Wyznaczyć największą możliwą długość ciągu kolejnych liczb całkowitych, z których każdą można przedstawić w postaci $x^3 + 2y^2$ dla pewnych liczb całkowitych x, y .
6. Rozwiązać w liczbach całkowitych x, y równanie

$$2^x + 17 = y^4 \tag{2}$$

7. Wykaż, że $7|13^n + 6$ jeśli n jest całkowitą liczbą parzystą.
8. Znaleźć wszystkie pary liczb całkowitych dodatnich x, y spełniających równanie $y^x = x^{50}$.
9. Jakie cyfry należy umieścić zamiast zer na trzecim i piątym miejscu w liczbie 3000003, aby otrzymać liczbę podzielną przez 13?